

Eduskunnan hallintovaliokunta

Valtioneuvoston selonteko sisäisestä turvallisuudesta VNS 5/2016

Lausuntonamme esitämme seuraavaa

1) Tulli ei ole päässyt pyynnöistä huolimatta osallistumaan selonteon valmisteluun. Selonteossa esitetään kuitenkin merkittäviä muutoksia esimerkiksi PTR-yhteistyön ja Tullin tehtävien osalta. Näkemyksemme mukaan Tullin olisi kuulunut olla alusta asti selonteon valmistelussa mukana. Sitä ei siis olisi tullut rajata tiukasti vain Sisäministeriön hallinnonalan laadittavaksi.

2) Jos rakenteita tai käytäntöjä muutetaan, niin toivoisimme, että siitä käytäisiin rakentava keskustelu Tullin kanssa, ei niin että vain siirretään tehtäviä. Keskustelussa katsottaisiin missä Tulli on onnistunut ja tuettaisiin sitä työtä jatkossakin

3) Tullin asemaa sisäisen turvallisuuden toimijana ei käsitelty samalla tavalla kuten muiden Poliisin sidosryhmien osalta. Tullilla on huomattavasti suurempi rooli sisäisen turvallisuuden asioissa kuin selonteossa on annettu ymmärtää. Toisaalta kuitenkin tulee muistaa, että Tullin perustehtävät liittyvät tavarankulkuun Suomen rajojen yli tai siirtymiseen kulutukseen Suomessa. Ydintehtävänä Tullilla on paitsi tulliselvitys ja kauppapolitiikan täytäntöönpano myös näihin kahteen sisältyvä valvontatyö. Koska samalla on mahdollisuus varmistaa tavarankulun muu tavaraverotus, nämä tehtävät on perinteisesti osoitettu Tullille.

4) Se kuka tiedottaa ja saa kunnian esimerkiksi rikostutkinnan tuloksista, ei saisi mennä edelle tässä taloudellisessa tilanteessa. Poliisin, Tullin ja Rajavartiolaitoksen on tehtävä yhteistyötä.

Yhtenä esimerkkinä hyvästä yhteistyöstä, joka ei jatkunut aivan loppuun saakka, on viimeisin Tornion operaatio, jossa Tulli oli ensimmäisenä vastaanottamassa Ruotsista maahan saapuvia pakolaisia. Ilman Tullia Poliisi olisi ollut erittäin haastavassa tilanteessa. Tulli oli ainoa, jolla oli mahdollisuudet pysäyttää matkustajat ja aloittaa puhuttaminen jne. Kuitenkin operaation lopettamisen yhteydessä järjestetyssä tiedottamisessa Tullin panos operaation onnistumisessa unohdettiin täysin.

5) Selonteon liitteessä 4 mainitaan, että Poliisi tutkii lähes kaikki viranomaisien tietoon tulleet rikokset. Tähän toteamme, että Tulli tutkii pääosin omat juttunsa ja Tullin tutkimien juttujen vaikuttavuus on erittäin korkealla tasolla. Voimavarojen yhdistäminen ja hyödyntäminen on tärkeää, etenkin kun valtio toteuttaa mittavaa säästöohjelmaa. Poliisi voisi hyödyntää enemmän Tullin osaamista, mutta ei yhdistämällä osia Tullista parantamaan jonkin yksikön tuloksia, vaan yhteistyöllä.

Selonteossa on mainittu, että Tullin hallinto on jäykkä. Selonteossa ei ole kuitenkaan tarkennettu mitä tai ketä tällä tarkoitetaan. Tulli on valvonnan ja tutkinnan resursseiltaan huomattavasti pienempi kuin Sisäministeriön alaiset muut viranomaiset, mutta on kokonsa nähden tehokas. Poliisi käyttää henkilöstömäärästään vain 32 % valvontaan. Näiden lukujen valossa jäykkyyttä löytyy muualtakin, ehkä jopa enemmän.

Tulliliitto ry

Markku Kosonen
puheenjohtaja

Esa Lindqvist
Sihteeri